

KOD UCZNIĄ				

KONKURS GEOGRAFICZNY DLA UCZNIÓW KLAS IV-VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP REJONOWY
16 grudnia 2021 r. godz. 12.00

Uczennico/Uczniu:

1. Arkusz składa się z 23 zadań, na których rozwiązanie masz **90** minut.
2. Pisz długopisem/piórem - dozwolony czarny lub niebieski kolor tuszu.
3. Nie używaj ołówka ani korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i napisz inną odpowiedź.
4. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscu do tego przeznaczonym.
5. Zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

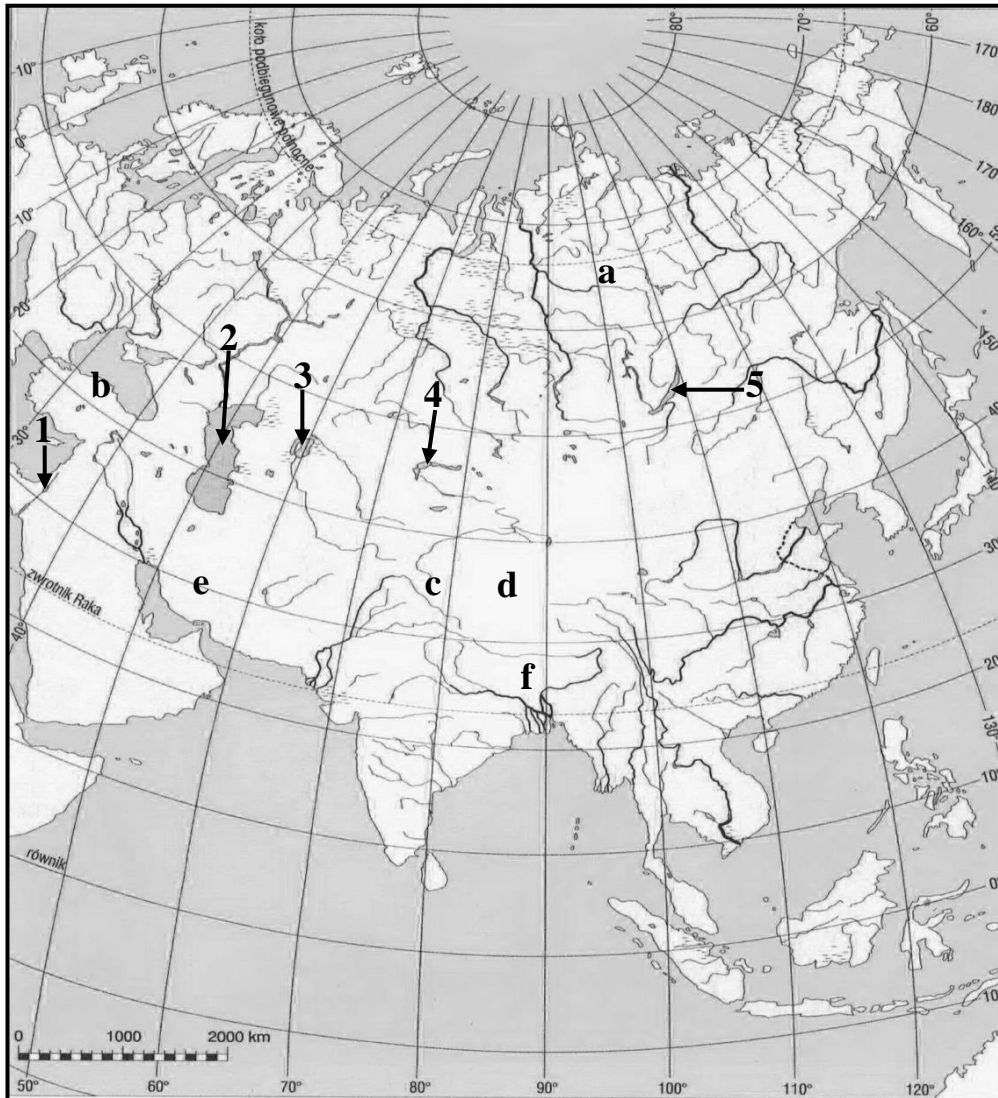
Maksymalna liczba punktów	40	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis Przewodniczącej/-ego RKK		

Mapa do zadań nr 1 i 2.

Zadanie 1. (0 – 3)

Na mapie konturowej Azji literami od a do f zaznaczono wybrane obiekty geograficzne.

...../3

Na podstawie: Białek W., Wnuk G., 2018, *Teraz geografia*. SOP Oświatowiec, Toruń

Uzupełnij zdania o brakujące oznaczenia literowe obiektów geograficznych, które spełniają następujące warunki:

- A. Łąncuch górski, w którym znajduje się ośmiotysięcznik zdobyty przez Nepalczyków w styczniu 2021 r.:
- B. Kraina geograficzna położona między Wyżyną Dekan a Himalajami:
- C. Kraina geograficzna położona na południowy wschód od Niziny Mezopotamskiej:
- D. Łąncuch górski położony w północnej części Azji Mniejszej:
- E. Kraina geograficzna położona między Jenisejem i Leną:

Uwaga – nie wszystkie oznaczenia literowe podlegają wyborowi.

...../3

Zadanie 2. (0 – 3)

Na mapie konturowej Azji (strona nr 2) numerami od 1 do 5 oznaczono wybrane zbiorniki wodne.

Podkreśl poprawne odpowiedzi dotyczące wybranych zbiorników wodnych Azji.

- A. Na obszarach bezodpływowych znajdują się zbiorniki wodne oznaczone na mapie numerami **od 1 do 5 / od 1 do 4**.
- B. W rowach tektonicznych położone są zbiorniki wodne, które na mapie konturowej mają numery **1 i 5 / 2 i 3**.
- C. Krytodepresjami są zbiorniki wodne, które opisano numerami **2 i 5 / 3 i 4**.

...../1

Zadanie 3. (0 – 1)

Podkreśl prawdziwą odpowiedź dotyczącą ruchu płyt litosfery (1 albo 2) i jej wyjaśnienie (A, B, C albo D).

W zachodniej części Oceanu Spokojnego znajdują się:

1. rowy tektoniczne,	ponieważ	A. napierają na siebie dwie płyty kontynentalne.
2. rowy oceaniczne,		B. płyty kontynentalne podsuwają się pod płyty oceaniczne.
		C. rozsuwają się dwie płyty litosfery: oceaniczna i kontynentalna.
		D. płyty oceaniczne podsuwają się pod płyty kontynentalne.

...../1

Zadanie 4. (0 – 1)

Młody geograf obserwował Słońce po południowej stronie nieba na wysokości $24^{\circ}51'$ w momencie górowania, w dniu, w którym świeciło ono w zenicie nad Zwrotnikiem Kozioróżca.

Oblicz szerokość geograficzną miejsca obserwacji młodego geografa.

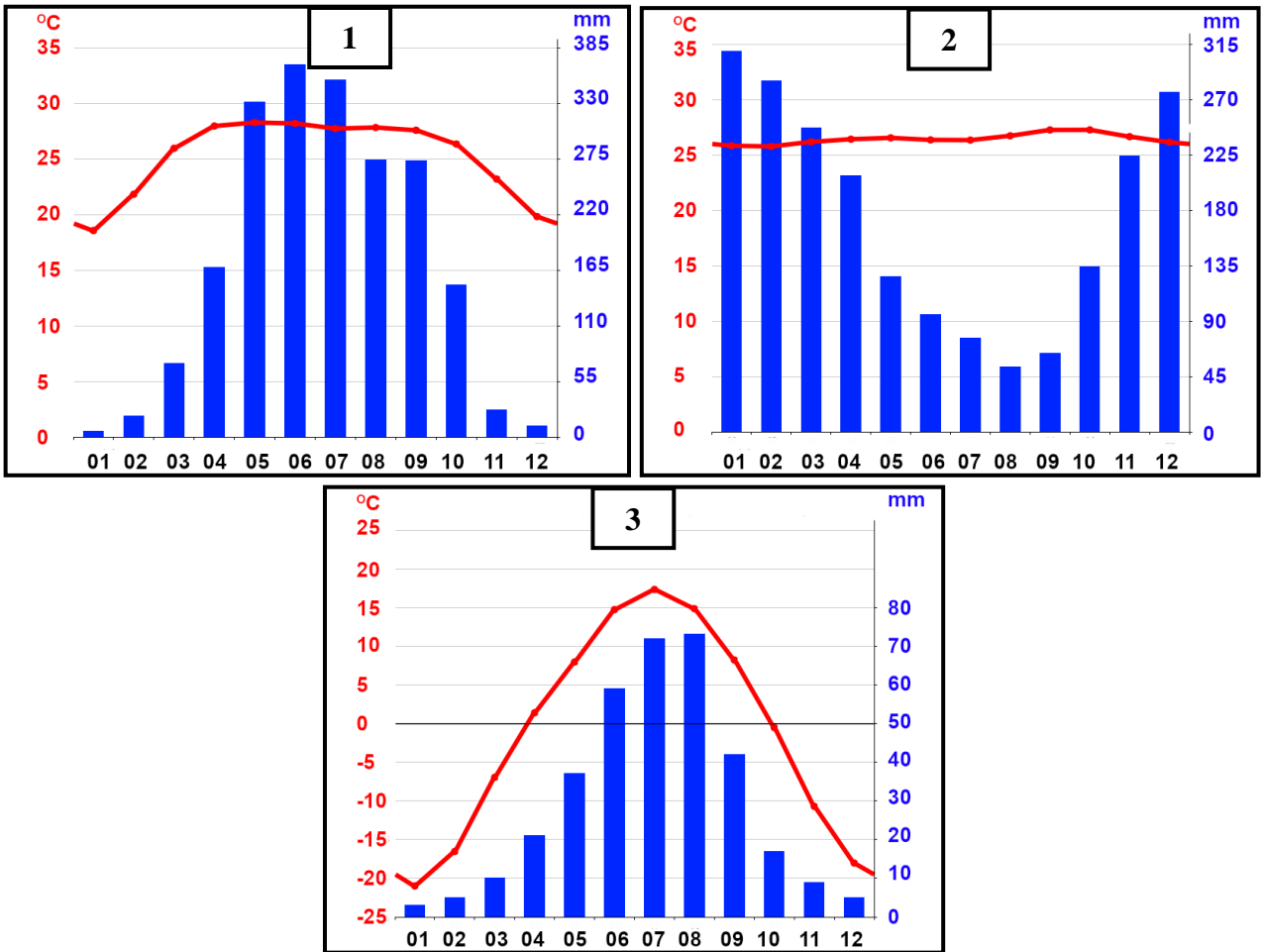
Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

...../1

Zadanie 5. (0 – 1)

Na klimatogramach przedstawiono warunki klimatyczne wybranych stacji meteorologicznych.

Zapisz numer, którym oznaczono klimatogram stacji meteorologicznej położonej w klimacie monsonowym i uzasadnij swój wybór, korzystając także z własnej wiedzy.

Numer:

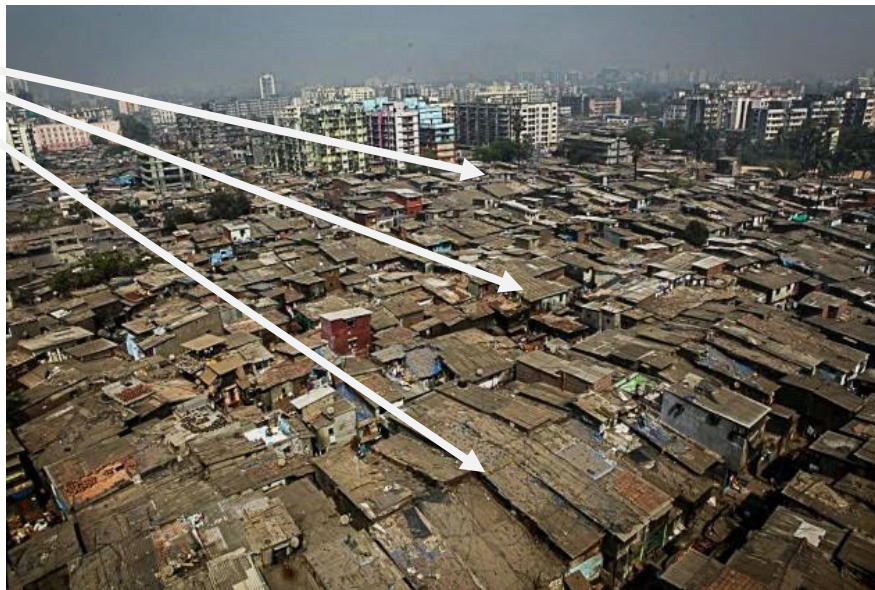
Uzasadnienie:

.....

Zadanie 6. (0 – 2)

...../2

Na fotografii strzałkami wskazano dzielnicę w jednym z miast indyjskich.

www.addicted2travel.pl

Wyjaśnij, dlaczego w miastach w Indiach powstają dzielnice takie, jak ta wskazana strzałkami.

W wyjaśnieniu zapisz także termin geograficzny, którym określa się tego rodzaju dzielnice.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0 – 2)

...../2

Podkreśl trzy informacje wspólne dla gospodarek Chin, Indii i Japonii.

- A. Produkcja środków transportu.
- B. Eksploatacja bogatych złóż surowców mineralnych.
- C. Nadwyżka eksportu nad importem.
- D. Rozwój przemysłu zaawansowanych technologii.
- E. Udział usług w strukturze PKB ponad 50%.

Na podstawie: Białek W., Wnuk G., 2018, *Teraz geografia*. SOP Oświatowiec, Toruń
Malarz M., Szubert M., Rachwał T., 2021, *Planeta Nowa*. Nowa Era Warszawa
Lechnowicz A. i inni, 2018, *Geografia*. WSiP Warszawa

Zadanie 8. (0 – 2)

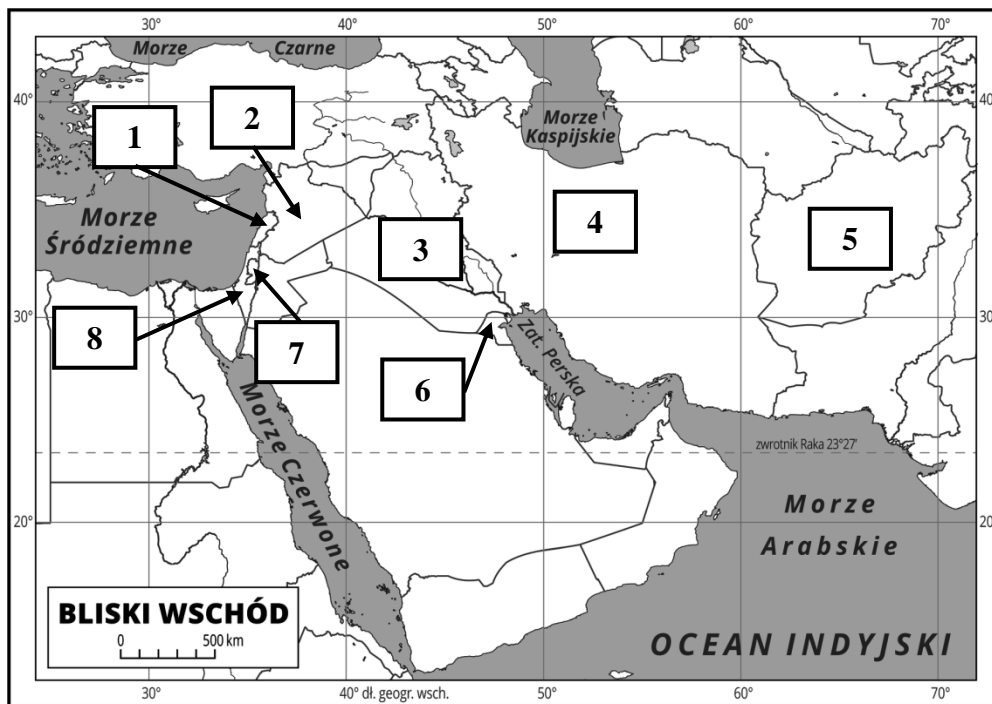
Oceń prawdziwość informacji dotyczących państw Bliskiego Wschodu. Jeżeli jest ona prawdziwa – wpisz literę P, a jeżeli fałszywa – literę F.

Odpowiedź zapisz w prawej kolumnie tabeli.

Państwa Bliskiego Wschodu dochody z eksportu ropy naftowej między innymi przeznaczają na rozwój rolnictwa.	
W jednym z państw Bliskiego Wschodu, ZEA, w strukturze PKB miejsce dochodów z eksportu ropy naftowej zajęły dochody z turystyki.	
W Arabii Saudyjskiej i Jordanii rozwój miast spowodował wzrost liczby ich mieszkańców oraz wzrost wskaźnika urbanizacji do ponad 80%.	

Zadanie 9. (0 – 2)

Na mapie Bliskiego Wschodu numerami od 1 do 7 zaznaczono państwa, które są lub były stronami konfliktów zbrojnych.

www.epodreczniki.pl

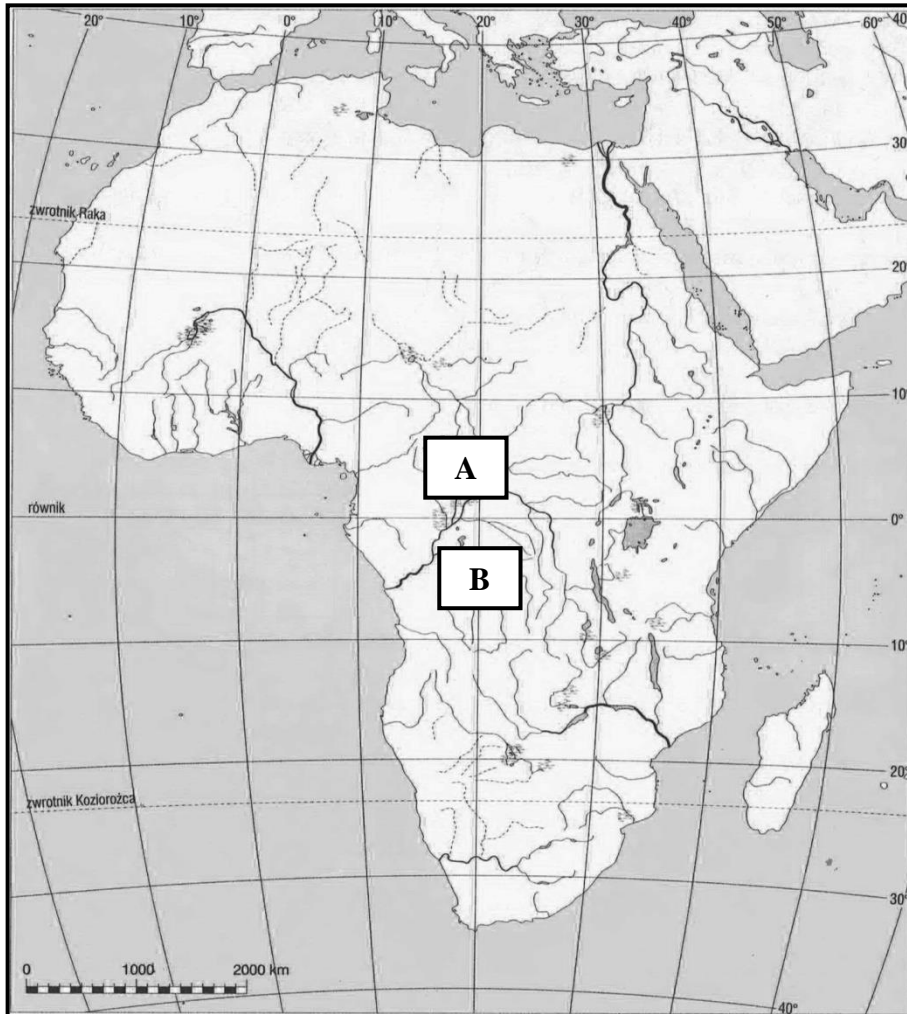
Zapisz numery, którymi oznaczono państwa zaangażowane w konflikty zbrojne o następujących cechach:

- A. Konflikt o podłożu niepodległościowym, który rozpoczął się w drugiej połowie lat 40. XX wieku:
- B. Konflikt wywołany chęcią powiększenia własnych zasobów ropy naftowej o bogate złoża tego surowca występujące w innym państwie (wojna w Zatoce Perskiej):

...../1

Zadanie 10. (0 – 1)

Na mapie konturowej Afryki literami A i B oznaczono obszary różniące się pod względem czasu występowania pory deszczowej w ciągu roku.

Wyjaśnij, dlaczego pora deszczowa na obszarze oznaczonym literą A występuje wtedy, gdy w Polsce jest wiosna i lato, a na obszarze B jesień i zima.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (0 – 3)

Zamieszczony tekst zawiera informacje dotyczące problemu głodu i niedożywienia w Etiopii.

[...] w Afryce rolnicy zmagają się z problemami z nawadnianiem ziemi, brakiem właściwych maszyn i narzędzi, nasion czy nawozów. A nawet jeśli mimo to uda się im wyprodukować więcej, wszystko gnije, bo nie ma spichlerzy, dróg, ciężarówek. Zdarza się, że w takich sytuacjach paczki z żywnością z USA zrzucają za ciężkie pieniądze amerykańskie samoloty, bo tylko one są w stanie dotrzeć do części miejsc. [...] To historia z Etiopii.

Źródło: Paweł Strawiński, „Forbes”, 18.11.2016

Zapisz, na podstawie tekstu i własnej wiedzy trzy inne, niż zawarte w przytoczonym materiale, przyczyny pozaprzyrodnicze głodu i niedożywienia w Etiopii.

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Zadanie 12. (0 – 2)

Oceń prawdziwość informacji dotyczących gospodarki Afryki. Jeżeli jest ona prawdziwa – wpisz literę P, a jeżeli fałszywa – literę F.

Odpowiedź zapisz w prawej kolumnie tabeli.

W Gabonie i Gwinei Równikowej PKB na jednego mieszkańca jest wyższy niż w niektórych państwach Europy, takich jak: Serbia, Białoruś, Albania.	
W państwach Afryki stabilnych politycznie pojawiają się inwestycje zagraniczne z Chin, ale także z Indii, UE i Stanów Zjednoczonych.	
W Kenii, przy współpracy z Izraelem, powstała technopolia nazwana Krzemową Sawanną.	
Wzrost gospodarczy państw Afryki jest możliwy także dzięki wysokiemu udziałowi w strukturze ludności Afrykańczyków w wieku produkcyjnym.	

...../2

Zadanie 13. (0 – 2)

Podkreśl trzy prawdziwe informacje dotyczące ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Południowej.

- A. Wzdłuż zachodnich wybrzeży Ameryki Północnej i Ameryki Południowej rozciągają się młode góry fałdowe.
- B. W środkowej części obu kontynentów występują przede wszystkim stare góry fałdowań kaledońskiego i hercyńskiego.
- C. Wschodnie wybrzeża obu Ameryk – Północnej i Południowej – zajmują wyżyny, stare góry oraz niziny.
- D. W północnej części Ameryki Południowej występuje rzeźba polodowcowa z licznymi pojezierzami.
- E. W Ameryce Północnej i Ameryce Południowej niziny sąsiadują między innymi z wyżynami oraz górami fałdowań alpejskich.

...../2

Zadanie 14. (0 – 2)

Oblicz, która godzina miejscowego czasu słonecznego jest w Paryżu (42°15'N, 2°20'E), gdy w Nowym Orleanie (29°58'N, 90°04'W) do górowania Słońca pozostały trzy godziny. Podaj wynik z dokładnością do minuty.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź

...../2

Zadanie 15. (0 – 2)

Oceń prawdziwość informacji dotyczących gospodarki USA. Jeżeli jest ona prawdziwa – wpisz literę P, a jeżeli fałszywa – literę F.

Odpowiedź zapisz w prawej kolumnie tabeli.

Stany Zjednoczone należą do światowych liderów w wykorzystaniu w przemyśle wiedzy i nowych technologii.	
Stany Zjednoczone zajmują drugie miejsce w świecie w tworzeniu produktu światowego brutto na jednego mieszkańca.	
Stany Zjednoczone należą do czołowych producentów roślin uprawnych: pszenicy, grejpfrutów, winogron, pomidorów.	
Do dobrze rozwiniętych przemysłów Stanów Zjednoczonych należą między innymi przemysł chemiczny i spożywczy.	

Zadanie 16. (0 – 2)

...../2

Podkreśl poprawne informacje w zdaniach dotyczących środowiska przyrodniczego Australii.

- A. W Australii przeważają obszary **nieprzekraczające 300 m n.p.m. / wznoszące się powyżej 500 m n.p.m.**
- B. Na Wyżynie Zachodnioaustralijskiej występuje **Wielka Pustynia Piaszczysta / Wielki Basen Artezyjski.**
- C. Góry Musgrave i MacDonnella są położone **w środkowej części Australii / w północnej części Australii.**
- D. Najwyższe wzniesienie Australii – Góra Kościuszki (2228 m n.p.m.) znajduje się **w Alpach Południowych / Wielkich Górach Wododziałowych.**

Zadanie 17. (0 – 2)

...../2

Podkreśl trzy prawdziwe informacje dotyczące gospodarki Australii.

- A. Gospodarka Australii należy do gospodarek, w których dużą rolę odgrywają badania naukowe i nowe technologie.
- B. Australia zajmuje pierwsze miejsce na świecie w eksporcie rud żelaza i drugie w eksporcie boksytów i węgla kamiennego.
- C. Położenie geograficzne Australii sprawia, że gospodarka tego państwa nie czerpie znacznych dochodów z turystyki.
- D. Dominacja w rolnictwie Australii ekstensywnego sposobu gospodarowania wpływa na jego niską towarowość.
- E. W Australii energię elektryczną produkuje się wykorzystując między innymi energię wiatru, wody i energię słoneczną.

...../1

Zadanie 18. (0 – 1)

Uzupełnij każde ze zdań o oznaczenie literowe jednego z obszarów okołobiegunowych:

A. Arktyki, B. Antarktyki.

A. Najwyższe wzniesienie tego obszaru włączane jest do tzw. Korony Ziemi:

B. Należy do najsuchszych obszarów na Ziemi:

C. Nie żyją tam pingwiny:

D. Występują tam wulkany i nunataki:

Zadanie 19. (0 – 1)

...../1

Oceń prawdziwość informacji dotyczących pracy badaczy polarnych. Jeżeli jest ona prawdziwa – wpisz literę P, a jeżeli fałszywa – literę F.

Odpowiedź zapisz w prawej kolumnie tabeli.

W Antarktyce działa jedna polska stacja badawcza całoroczna, podobnie jest w Arktyce. Ponadto w Arktyce działają polskie stacje sezonowe.	
Zakres badań prowadzonych przez polarników dotyczy wyłącznie glacjiologii oraz klimatologii.	
Podczas zamieci i silnych wiatrów, polarnicy wychodząc na zewnątrz, dla bezpieczeństwa poruszają się wzdłuż rozciągniętych linek.	

...../1

Zadanie 20. (0 – 1)

Podkreśl wiersz, w którym zapisano przyczynę zagrożeń, z którymi muszą liczyć się załogi statków płynących po Zatoce Gwinejskiej w kierunku Nigerii.

- A. Przemieszczanie się cyklonów tropikalnych.
- B. Występowanie pasatów wiejących na południowy zachód.
- C. Mieszanie się wód prądów morskich wywołujące wiatr i wysokie fale.
- D. Zajmowanie statków przez piratów i więzienie ich załóg.

...../1

Zadanie 21. (0 – 1)

Podkreśl nazwę organizacji, która została powołana 1 września 1951 roku jako sojusz polityczno-wojskowy. Głównym celem sojuszu było zapewnienie państwom-sygnatariuszom bezpieczeństwa w obrębie Pacyfiku. Państwa należące do tej organizacji deklarowały wzajemną ochronę, pomoc w sytuacji ataku, utrzymywanie dobrych relacji.

- A. ANZUS
- B. APEC
- C. ASEAN
- D. OPA

...../1

Zadanie 22. (0 – 1)

Wyjaśnij, którą datę do dziennika pokładowego wprowadziliby uczestnicy wyprawy Ferdynanda Magellana, gdyby wiedzieli o istnieniu linii zmiany daty i potrafili prawidłowo wskazać zmianę daty płynąc z półkuli zachodniej na półkulę wschodnią.

.....

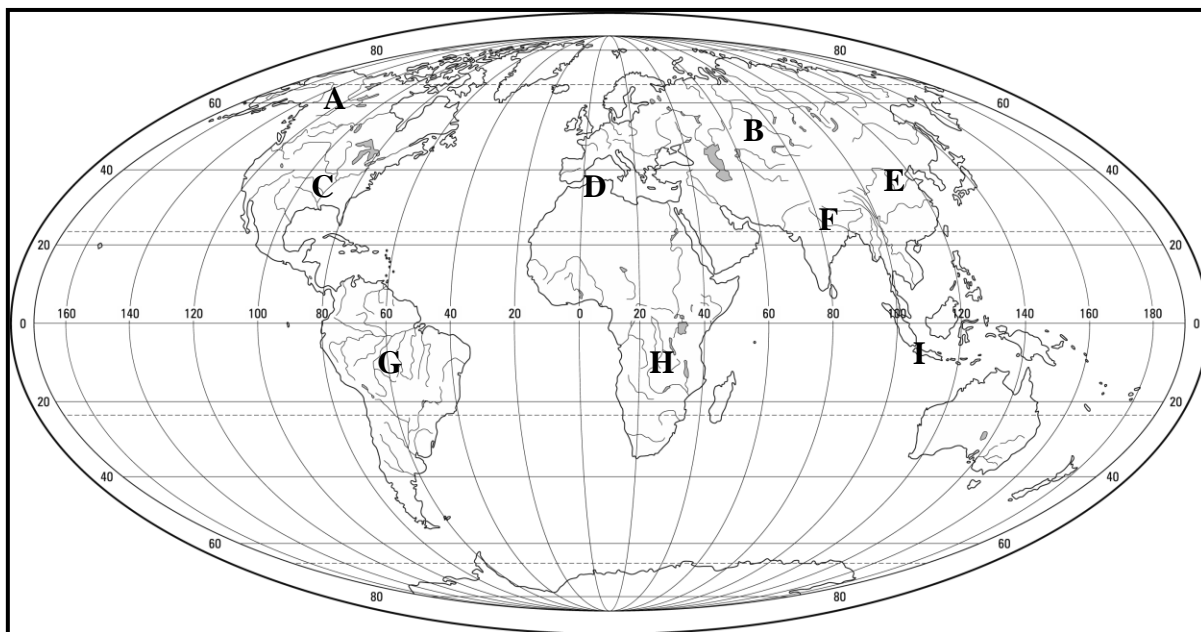
.....

.....

.....

Zadanie 23. (0 – 2)

Na mapie konturowej świata literami od A do I zaznaczono obiekty geograficzne różniące się pod względem gęstości zaludnienia.

www.anna.manczyk.net

Zapisz cztery oznaczenia literowe obiektów geograficznych, w których o gęstości zaludnienia zadecydowało występowanie żyznej gleby.

1.; 2.; 3.; 4.;

BRUDNOPIS